

References:

1. Демченко В.А., Балабанова К.Є., Ємельянова Є.С. Реалізація компетентісного підходу в самостійній роботі студентів закладів вищої освіти. *Інноваційна педагогіка: наук. журнал*. 2021. Вип. 38. С. 34-40. URL: <https://repo.btu.kharkov.ua//handle/123456789/26958>

2. Ємельянова Є.С. Проблеми вивчення спеціальних термінів на заняттях з англійської мови професійного спрямування в умовах дистанційного навчання. *Викладання гуманітарних та українознавчих дисциплін засобами дистанційного навчання: теорія і практика закладів вищої освіти: Матеріали наук. інтернет-конф. з проблем вищої освіти і науки* (м. Харків, 24 листопада 2022 року). Харків : ХНАДУ, 2022. С. 30.

3. Anastasieva O.A., Yemelyanova Y.S. Challenging project work in the english for specific purposes course in distance learning mode. *Studia Slobozhanica*. Матеріали всеукраїнської науково-методичної конференції «Слобожанський гуманітарій – 2023» (6 квітня 2023 р.). Харків : ДБТУ, 2023. С. 3-12.

4. Hnatyshena I. et. al. Methods of Using Educational Video Materials in Teaching Foreign Languages in the Conditionas of Distance Learning. *World Journal of English Language*. 2023. V. 13(4). p. 1-29.

ВЗАЄМОДІЯ ВИКЛАДАЧІВ ТА СТУДЕНТІВ У СТВОРЕННІ ТА ПІДТРИМЦІ ТВОРЧОГО НАВЧАЛЬНОГО СЕРЕДОВИЩА

ІЛЬЧЕНКО А.Є., здобувачка
першого (бакалаврського) рівня ВО
спеціальності «073 Менеджмент»,
Державний біотехнологічний університет, Україна
E-mail: arisha130905@gmail.com
Науковий керівник: к.е.н., доцент Сагачко Ю.М.

Зміни в сучасному суспільстві спонукають викладачів шукати інноваційні підходи до навчання та впроваджувати їх у навчальний процес. Завдання, яке стоїть перед освітою, полягає в тому, щоб виховати нове покоління, яке є не лише носієм знань, а й поколінням з домінуючим творчим мисленням, здатним

застосовувати набуті знання та забезпечувати інноваційний розвиток суспільства та країни в цілому. Нове суспільство здатне діяти на випередження, приймати самостійні рішення, гнучко адаптуватися до швидких мінливих зовнішніх умов. Тому сучасна педагогічна думка наголошує на необхідності реформування системи освіти та визначає здобувача освіти центральною фігурою навчального процесу, виокремлюючи його пізнавальну діяльність у центр уваги викладача.

Під взаєминами «викладач-студент» розуміють цілеспрямовану взаємодію суб'єктів навчального процесу, яка визначається цілями і завданнями спільної навчально-професійної діяльності, соціально-рольовою функцією партнерів. На основі вивчення психологічних досліджень І.С. Булах, Л.В. Долинської встановлено, що взаємини викладачів і студентів характеризуються складною внутрішньою структурою, яка визначається чотирма компонентами рис. 1 [1].

Рис. 1. Система основних компонентів взаємин між викладачами та студентами

При формуванні навчального процесу в сучасних умовах життя, важливою є взаємодія між студентом та викладачем. Творче навчання у сучасному світі має важливу роль у формуванні успіхів здобувачів. Однак комфортні умови і створення сприятливого навчального процесу не може відбуватися без порозуміння з обох сторін. Саме комунікація є важливою складовою цього процесу. В свою чергу віддача повинна відбуватися з двох сторін, викладач має добре розумітися в психології студентів, знати їхні особливості, спрямовувати всю свою діяльність на виховання й розвиток студентів у процесі навчання, а студент має розуміти, що їхня взаємодія з викладачем може суттєво впливати на його навчання та особистісний розвиток.

Для викладача важливим є:

- розуміти психологію учнів, беручи до уваги їхні потреби, мотивацію, рівні розвитку та особистісні характеристики;
- створити сприятливу атмосферу, в якій студенти будуть почуватися комфортно, задля розвитку своїх навичок;
- надавати підтримку своїм студентам в особистісному та навчальному розвитку;
- сприяти творчості та розвитку студентів, заохочувати до творчих проєктів, які розвиватимуть їх здібності.

В свою чергу студент має [2]:

- вміти висловлювати свою думку, надавати пропозиції щодо створення умов навчального процесу;
- співпрацювати з викладачем, більше спілкуватися, задля отримання додаткових знань;
- розвивати навички самомотивації, щоб досягти успіху;
- поважати викладача та підтримувати ідеї, щодо створення та налагодження навчального процесу.

Чому ж саме є важливим співпраця та взаємодія між учасниками навчального процесу? Саме колективні зусилля обох сторін сприяють створенню плідного навчального середовища, в якому кожен студент може розвивати свій потенціал та талант. Нище наведені аспекти, які спрямовані саме на важливість співпраці та взаємодії між викладачами і студентами для створення стимулюючого навчального середовища табл. 1.

Таблиця 1

Аспекти співпраці та взаємодії між викладачами і студентами для створення стимулюючого навчального середовища

Спільна відповідальність	Викладачі та студенти повинні відчувати спільну відповідальність за створення комфортного творчого навчального середовища.
Взаємоповага	Взаємоповага між викладачем і учнем, врахування ідей та думок, є важливим аспектом. Студент має відчувати повагу, щодо його рішень, так само і викладач.
Самовираження	Певні проект, обговорення та дослідження, викладачі мають стимулювати студентів висловлювати ідеї та творчі концепції.
Підтримка у навчанні	Підтримка є невід'ємним успіхом у навчанні. Викладач зі свого боку може надавати підтримку у розвитку їхніх творчих навичок та здібностей, таланту тощо.
Інтерактивність та спілкування	Взаємодія між викладачами та студентами має бути інтерактивною та спрямованою на обмін думками. Важливо розглядати навчання як діалог, а не просто передачу знань.
Залучення до творчої діяльності	Заохочення студентів до участі в дослідницьких проектах, творчих завданнях та поза університетських активностях.
Забезпечення ресурсами для навчання	Цікавий виклад матеріалу у вигляді презентацій, надання бібліографічних електронних ресурсів.
Ефективне використання технологій	Використання сучасних технологій може значно полегшити взаємодію викладачів і студентів у створенні та підтримці творчого навчального середовища.

Також слід наголосити на тому, що специфіка міжособистісних стосунків між викладачами та студентами знаходить своє відображення в процесі професійно-педагогічного обміну. Ефективність педагогічної взаємодії викладача та студента залежить не лише від особистості студента, а й від індивідуально-психологічних особливостей викладача. Викладач впливає на студентів не тільки змістом своїх лекцій, а й поведінкою, звичками, манерами, своїм ставленням студентів [3].

Уміння взаємодіяти або домовлятися у системі «викладач-студент» з позицій аналізу розглядається психологами як контракт – це двостороння чітко виражена домовленість дотримуватись визначеного плану дій, яка визначає частину відповідальності, яку бере на себе кожна сторона. Першим, хто визначив поняття «психологічного контракту», був засновник транзактного аналізу Е. Берн: «Контракт – домовленість між терапевтом (викладачем) і пацієнтом (студенти), в якій формується ціль кожної стадії лікування (навчальний процес)» [4]. Таким чином, укладання контракту у навчальному процесі є досить важливим, ретельно та детально складений контракт на основі взаємних вимог, правил, принципів та очікувань дозволяє в подальшому досягти поставлених цілей та бажаних результатів кожної з сторін.

Отже, можна впевнено сказати, що взаємодія між викладачами та студентами, є ключем до успіху в створенні творчого навчального середовища. Комунікація та взаєморозуміння між сторонами навчального процесу сприяє розвитку інноваційних методів навчання, індивідуалізованих підходів до студентів з боку викладачів, розвитку творчості, та головне – надання мотивації задля досягнення високих результатів. Взаємодія між викладачами та студентами створює середовище для вільного обміну думками та розвитку особисто-професійного потенціалу. Однак важливо зазначити, що успішна взаємодія вимагає зусиль обох сторін. Викладачі повинні бути відкритими до ідей та думок студентів, надихати їх на самовираження та розвиток креативності. Студенти, з свого боку, мають бути активними та відповідальними учасниками навчального процесу, брати участь у діалозі з викладачами та допомагати у створенні позитивного навчального середовища. Як результат, все це разом сприяє покращенню якості освіти, розширенню знань, а також підготовці компетентних фахівців. Тож, взаємодія викладачів та студентів в навчальному процесі є важливим елементом успішної освіти та розвитку суспільства.

Бібліографічний список:

1. Булах І.С., Долинська Л.В. Психологічні аспекти міжособистісної взаємодії викладачів і студентів: навчально-методичний посібник. К.: НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2002. 114 с.

2. Микитюк Г.Ю. Взаємини викладачів зі студентами як чинник становлення особистості майбутнього вчителя: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. психологічних наук : спец. 19.00.07 / Г.Ю. Микитюк. Київ, 2005. 36 с.

3. Богуш В. Теоретичні аспекти підтримки здорового психологічного клімату в системі «викладач-студент». 2013. URL: <http://oldconf.neasmo.org.ua/node/1130>

4. Eric Berne, M.D. Principles of Group Treatment, GROVE PRESS, INC., NEW YORK, 1966, 392. URL: <https://psptraining.com/wp-content/uploads/Berne-E.-1966.-Principles-of-group-treatment.pdf>

ЗАСТОСУВАННЯ SMART-ТЕХНОЛОГІЙ В ФАХОВІЙ ПІДГОТОВЦІ БАКАЛАВРІВ ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ

ІЩЕНКО С.М., доктор філософії PhD, доцент,
Український державний університет
імені Михайла Драгоманова
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-5791-803X>
E-mail: s.m.ischenko@udu.edu.ua
СКІБЧИК Ю.В., аспірант,
Український державний університет
імені Михайла Драгоманова

У сучасному світі розвитку технологій освіта не може залишитися осторонь від інновацій. Однією з ключових технологічних тенденцій в навчанні є впровадження SMART-технологій, що забезпечують інтерактивні та ефективні методи викладання та навчання.

Загальна мета використання SMART-технологій в навчанні – забезпечити студентам конкретні, вимірювані, досяжні, актуальні та часові цілі, щоб покращити їх навчальний досвід та готувати їх до викликів сучасного технологічного світу.